

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Efeziërs 1, 13 - 14
Ochtenddienst

Broeders en zusters,

1. **Votum**
2. **Zegengroet**
3. **Zingen : Psalm 148 : 1**
4. **Lezing van de wet**
5. **Schuldbelijdenis door het zingen van Gezang 157**
6. **Genadeverkondiging met aansluitend zingen van Gezang 90 : 2**
7. **Gebed om vernieuwing door de Heilige Geest**
8. **Schriftlezing : Efeziërs 1 : 3 - 14**
9. **Zingen : Psalm 102 : 12 en 13**
10. **Tekst : Efeziërs 1 : 13 - 14**
11. **Zingen : Psalm 147 : 1 en 2 (zingen over Gods heerlijkheid)**
12. **Dankzegging en voorbede**
13. **Slotzang : Gezang 477 : 1 en 2**
14. **Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein
Het huisbezoekthema voor dit jaar is: tijd voor de Heilige Geest. **[Huisbezoekthema]**
Het is een titel die op twee manieren kan worden uitgelegd. Je kunt het uitleggen als:
tijd maken voor de Heilige Geest. Je kunt het ook uitleggen als: tijdperk voor de Heilige
Geest. We hebben als kerkenraad bewust beide mogelijkheden open gelaten, omdat bei-
de richtingen nuttig zijn om bij stil te staan bij het huisbezoek. Zowel het feit dat deze
bedeling waarin we nu als kerk leven, de bedeling is van de Heilige Geest. Zoals Petrus
dat ook zegt op de Pinkstermorgen als hij gaat uitleggen hoe de mensen de bijzondere
verschijnselen van die morgen moesten uitleggen: het geluid van de wind, de tongen
van vuur op hun hoofden en het feit dat ze in allerlei vreemde talen konden praten. Dan
haalt Petrus de woorden van de profeet Joël aan die gezegd heeft dat God 'aan het einde
der tijden', zijn Geest over de mensen zal uitgieten. Het is goed om stil te staan wat die
Geest vandaag in ons midden voor dingen doet. Dat Hij het is die van ons nieuwe men-
sen maakt. Dat Hij ieder van ons bepaalde gaven geeft, waarmee we de gemeente kun-
nen dienen. **[Twee richtingen]** Maar ook is belangrijk dat we beseffen dat die Geest die
van God is uitgegaan en in ons midden werkt, wel van ons de ruimte moet krijgen om
dat prachtige werk in ons te doen. Want de Heilige Geest kun je maar niet op de auto-
matische piloot zetten. Waarbij wij gewoon ons ding doen en Hij maar moet zien dat
Hij het geloof en het nieuwe leven in ons werkt.

Nu leeft bij nogal wat christenen de vraag of ze eigenlijk wel uitverkoren zijn. Heeft
God ook mij uitgekozen om zijn kind te zijn? Dat is natuurlijk een heel belangrijke
vraag. Voor ons allemaal. Ben ik een kind van God en zal de Heer Jezus mij vrijspreken
van mijn zonden of zal Hij mij veroordelen om mijn zonden? Dat is toch één van de
belangrijkste vragen in ons leven. Misschien wel de belangrijkste vraag. Ook voor het
beantwoorden van deze vraag is het heel belangrijk dat we goed begrijpen met welk
doel de Heer Jezus ons de Heilige Geest heeft gegeven. Of om het met de woorden van
de tekst te zeggen: waarom wij in Jezus Christus met het stempel van de Heilige Geest
zijn gemerkt. Ik bedien u dan ook vanmorgen het Woord van de HERE onder het vol-
gende thema:

**[Thema & verdeling] De kinderen van God zijn in Jezus Christus met het stempel
van de Heilige Geest gemerkt.**

We zullen daarbij drie dingen zien:

1. **Wat het betekent om met het stempel van de Heilige Geest gemerkt te zijn.**
2. **Met welk doel je met het stempel van de Heilige Geest gemerkt zijn.**
3. **Hoe we kunnen zien of we met het stempel van de Heilige Geest gemerkt zijn.**

We zullen dus eerst zien wat het betekent om met het stempel van de Heilige Geest gemerkt te zijn. Wat was de aanleiding voor Paulus om zijn brief aan de gemeente van Efeze met deze prachtige maar niet eenvoudige lofprijzing op de daden van God te beginnen? Zoals zo vaak lag de aanleiding in de gemeente. De gemeente van Efeze is namelijk verdeeld. **[Aanleiding]** Er zit spanning tussen de gemeenteleden van Joodse komaf en die van heidense komaf. In hoofdstuk 2 en 3 spreekt Paulus met name die broeders en zusters van heidense komaf aan. Ze moeten beseffen hoe groot de genade van God is dat zijn kinderen van God mogen zijn. Want zij behoren oorspronkelijk niet tot het volk van God. Aan de andere kant moeten de broeders en zusters van Joodse komaf beseffen dat hun broeders en zusters uit de heidenen net zo goed kinderen van God zijn als zij. Dat was voor de Joden die waren opgegroeid met het idee dat zij het uitverkoren volk van God waren, niet eenvoudig te begrijpen. Hoe kon je kind van de God van Israël worden, zonder Jood te worden? In Handelingen 11 lezen we ook over die moeite. Als Petrus de hoofdman Cornelius, een Romein, heeft gedoopt, dan levert dat bij de gemeente in Jeruzalem verzet op. Diezelfde moeite leeft in Efeze.

Wij zouden misschien geneigd zijn om die Joodse christenen eens goed te vertellen dat ze er flink naast zitten. **[Vanuit bemoediging]** Maar we zien Paulus zelden een dergelijke tactiek volgen. Hij begint over het algemeen met te vertellen hoe rijk de mensen zijn. Hoeveel genade ze van God hebben ontvangen. In vers 3 heeft hij het over talrijke geestelijke zegeningen. *Het is misschien handig om uw Bijbel bij de hand te houden als ik u de opbouw van dit gedeelte uitleg.* Dan gaat Paulus vanaf vers 4 die zegeningen benoemen. Daarbij is de Heer Jezus de centrale persoon. Door zijn werk ontvangen we deze zegeningen. Niet door onze eigen verdiensten, maar door Hem. Vervolgens werkt Paulus die zegeningen uit voor de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Daarbij zijn de woorden 'in Christus' als het ware het refrein.

Hij heeft het eerst over het feit dat God ons vol liefde heeft uitgekozen om in Jezus Christus zijn kinderen te worden. Dus in de verzen 4 - 6 gaat het over Gods verkiezende liefde in Christus. In de verzen 7 - 11 gaat het over de vergeving van onze zonden en het

verlangen van God om alles in de hemel en op de aarde onder één hoofd bijeen te brengen. Die redding pakt Paulus ook weer op in vers 13 van onze tekst. Alleen is dan opvallend dat vanaf vers 13 de aanspraak verandert. **[Van ons naar u]** Schreef hij eerst over 'ons', eerste persoon meervoud. Nu schrijft hij directer door het woord 'u' te gebruiken, tweede persoon meervoud. Dus hier wordt Paulus heel direct naar de broeders en zusters in Efeze. Door die directere aanspraak wil hij ervoor zorgen dat de broeders en zusters extra hun oren spitsen. En de kern van wat Paulus dan tegen ze zegt is dat ze gemerkt zijn met het stempel van de Heilige Geest.

Wat betekent dat stempel nu, jongens en meisjes? Want ik kan me voorstellen dat jullie de preek tot nu toe niet goed begrepen. Bij dit stempel moet je niet denken aan een inktstempel. Ik weet niet of die nu nog op school worden gebruikt, maar misschien heb je toch wel eens een stempel gezien of zelf een gemaakt van een aardappel. Een stempel heeft een afbeelding of tekst en die druk je eerst in de inkt en vervolgens druk je die op papier. **[Plaatje stempel]** Nu hadden ze die waarschijnlijk nog niet in de tijd van Paulus. Maar ze hadden wel zegels. Geen postzegels, maar zegels die aan moesten geven van wie een brief afkomstig was. Stel dat een koning een andere koning een brief wil sturen om ervoor te zorgen dat zijn generaal het leger van de koning in de strijd stuurt, dan is het wel heel belangrijk dat duidelijk is dat die brief echt van de koning komt. Want die generaal wil zeker weten dat het echt de opdracht van de koning is. Om er nu voor te zorgen dat daar geen misverstand over bestond werd zo'n brief vroeger verzegeld. Er werd warme was over de sluiting van de brief gegoten en de koning drukte dan zijn zegel in die was. **[Zegel]** Nu kon iedereen zien dat die brief van de koning was en niemand kon stiekem de brief openmaken en er een andere brief in stoppen. Zo bent u ook verzegeld schrijft Paulus. En dat zegel is niet een stempeltje of een stukje was, maar dat zegel is de Heilige Geest. De Heilige Geest is het zegel van God dat duidelijk maakt dat u niet langer de baas bent over uw eigen leven, maar dat u het eigendom bent van Jezus Christus.

En Paulus zegt er ook bij hoe we dit merkteken ontvangen. Namelijk door te luisteren naar de boodschap van de waarheid. En die boodschap is de blijde boodschap van onze redding. Dus er een sterke samenhang tussen het ontvangen van het merkteken van de Heilige Geest en het luisteren naar het evangelie. De Heilige Geest ontvangen we maar niet als een los geschenk. Nee, Hij komt mee in het Woord van God. Dus niemand moet

denken dat hij de Heilige Geest kan ontvangen zonder naar het Woord van God te luisteren. Daarom is het dus van groot belang dat we tijd maken voor het luisteren naar God. Ja, ik zeg nu luisteren naar God, omdat God zelf in de Bijbel tot ons spreekt. God laat ons in zijn Woord zien wij Hij voor ons wil zijn. Daarom moet je bij het lezen van de Bijbel ook altijd stilstaan bij drie vragen. **[Bijbellezen]** Wat zegt de HERE hier over zichzelf? Wat zegt de HERE hier over mij? En om te voorkomen dat dit alleen maar kennis voor ons hoofd blijft, is het belangrijk dat we ons ook de vraag stellen wat het met ons doet dat God zo is en zo met zijn kinderen omgaat. Om antwoorden te vinden op die vragen, zult u dus tijd moeten vrijmaken voor de Heilige Geest. Zodat Hij volop de ruimte krijgt om in uw hart het geloof en het nieuwe leven te werken. Dat over de betekenis van gemerkt zijn met de Heilige Geest. Het is dus een teken dat u niet langer van uzelf bent maar van God.

[Tweede punt] **In de tweede plaats zullen we zien met welk doel je met het stempel van de Heilige Geest gemerkt wordt.** Bij het eerste punt is dat doel al wel een beetje aangeduid. Namelijk dat zichtbaar is dat we niet langer van onszelf zijn maar van Jezus Christus. Maar waarom geeft God zijn kinderen een zichtbaar merkteken? Dat heeft twee doelen. Het eerste doel wordt genoemd aan het einde van vers 14. **[Eerste doel]** De eer van Gods grootheid. Want tegenover zijn vijanden maakt God via dat merkteken van de Heilige Geest zichtbaar dat deze mensen niet langer in de macht zijn van de duivel en zijn verderfelijke handlangers. Maar deze mensen zijn in de macht van Christus. Dat is niet alleen zichtbaar aan dat merkteken zelf, maar het is ook zichtbaar aan het gedrag van deze mensen. Want door de werking van de Heilige Geest leven ze niet langer voor zichzelf. Ze zien zichzelf niet meer als middelpunt van het heelal. Ze zien God als het middelpunt van hun bestaan. Ze worden niet langer beheerst door de geest van de zonde, maar door de Geest van Jezus Christus. En daarin wordt zichtbaar dat de duivel ook daadwerkelijk verslagen is. Hij heeft nog wel kracht, maar hij heeft mensen die in zijn macht waren moeten loslaten. Hij ziet dat mensen die eerst tegen God kozen, nu voor God kiezen. Hij ziet mensen die eerst de zonde lief hadden, nu de wet van God lief hebben. Dat is allemaal het werk van God zelf.

Maar het is ook voor de mens zelf heel belangrijk dat hij dit merkteken heeft ontvangen. Want het merkteken van de Heilige Geest ontvangen we namelijk, aldus vers 14, als voorschot op onze erfenis. Want er wacht een heerlijke erfenis op de kinderen van God.

Namelijk de vergeving van hun zonden, de hemel, de nieuwe aarde, de opstanding uit de dood en een eeuwig leven in Gods nabijheid. Allemaal heerlijke geschenken die de moeite waard zijn om eens goed bij stil staan, zodat echt tot hoe doordringt hoe rijk God ons wil maken in zijn Zoon Jezus Christus. **[Tweede doel]** Dus God wil met dit merkteken van de Heilige Geest vandaag aan zijn uitverkoren kinderen ervan verzekeren dat Hij hen redt in zijn Zoon Jezus Christus. Je mag ook zeggen dat de genade van verkiezing en verlossing vandaag zichtbaar en tastbaar wordt in onze levens door het werk van de Heilige Geest. Dus na de verkiezende genade van de Vader en de verlossende genade van Christus is er ook de verzegelende genade van de Heilige Geest. Zo laat God zien dat de duivel niet het laatste Woord heeft. Zo toont God zijn grootheid. En Hij wil zijn kinderen die in deze wereld nog moeten lijden en vechten, de zekerheid geven dat ze de volle erfenis in Jezus Christus zullen ontvangen. Dat in de tweede plaats.

[Derde punt] **Tenslotte zullen we nagaan hoe we kunnen zien dat we met het merkteken van de Heilige Geest gestempeld zijn.** Laten we voordat we deze vraag gaan beantwoorden teruggaan naar de reden waarom Paulus deze zegeningen zo uiteenzet voor de broeders en zusters in Efeze. Dat had te maken met de onenigheid in de gemeente. Gemeenteleden hadden moeite om elkaar echt te aanvaarden als gelijke mensen in Jezus Christus. Om te aanvaarden dat de ander net zo kind van God is als hij of zij zelf. Want die broeder of zuster ontvangt net als jij de verkiezende genade van de Vader, de verlossende genade van Christus en de verzegelende genade van de Heilige Geest. Als die broeder of zuster dus precies hetzelfde ontvangt als jij is er dus in Gods ogen geen verschil tussen hem en jou. En het is belangrijk dat wij elkaar ook zo zien. Niet door onze eigen zondige en troebele ogen, maar door de ogen van God zelf. Van wie wij het eigendom zijn.

En hoe weten we nu of we met dat merkteken van de Heilige Geest gestempeld zijn? Laat ik u daarvoor meenemen langs een aantal Bijbelteksten. Allereerst **Romeinen 8 : 15-16** *U hebt de Geest niet ontvangen om opnieuw als slaven in angst te leven, u hebt de Geest ontvangen om kinderen van God te zijn, en om Hem te kunnen aanroepen met 'Abba, Vader'. De Geest zelf verzekert onze geest dat wij Gods kinderen zijn. De Heilige Geest verzekert ons ervan dat wij Gods kinderen zijn. Hoe? Door ons ertoe te brengen God aan te roepen als onze Vader. Een natuurlijk mens wil niet voor God buigen. Wil*

God niet gehoorzamen. Wil God niet als een Vader met wie hij een band heeft en zal God dan ook niet als Vader aanroepen.

Ik noem u **1 Korinthiërs 12 : 2-3** *Zoals u weet was u in de tijd dat u nog heidenen was volledig in de ban van goden die taal noch teken geven. Daarom zeg ik u nadrukkelijk: niemand kan ooit door toedoen van de Geest van God zeggen: 'Vervloekt is Jezus', en niemand kan ooit zeggen: 'Jezus is de Heer', behalve door toedoen van de Heilige Geest.* Dat betekent dus dat als een mens oprecht Jezus Christus erkent als de Heer over zijn leven, dan draagt hij het merkteken van de Heilige Geest. Want die belijdenis komt niet uit de mens zelf.

Dit is wat de Heidelbergse Catechismus in antwoord 86 bedoelt. Daar wordt gevraagd waarom we nog goede werken moeten doen, nu Christus ons puur uit genade heeft verlost. Dan wordt gezegd: **[Zondag 34]** *Vervolgens om zelf uit de vruchten zeker te zijn van ons geloof...* Onze goede werken. Dus de werken die we uit geloof en tot eer van God doen, zijn een bewijs van de echtheid van ons geloof. En dus zijn ze bewijs van het feit dat de Heilige Geest in ons woont en werkt. En dus zijn ze het bewijs dat God ons in Jezus Christus wil redden.

Dus als u zich afvraagt of u een kind van God bent, dan moet u beginnen bij Gods beloften die Hij u bij uw doop heeft gedaan. Maar daar moet u niet blijven hangen. U moet nagaan welke goede werken u door Gods genade in zijn Heilige Geest mag doen. Roept u in het geloof God als uw Vader aan? Dan is dat het werk van de Heilige Geest. Aanvaard u Jezus Christus als de Heer over uw leven. Dan is dat het werk van de Heilige Geest. Doet u werken naar Gods geboden en tot zijn eer, dan is dat het werk van de Heilige Geest, waarmee u verzegeld bent. Gebruikt u de gaven die de Heilige Geest u geeft, maar niet voor uzelf, maar zet u die in tot opbouw van zijn gemeente, dan doet u dat door de Heilige Geest. Bent u liefdevol, blij, vredelievend, geduldig, vriendelijk, goed, gelovig, zachtmoedig en hebt u zelfbeheersing dan is dat de vrucht van de Heilige Geest. Een vrucht die u ontvangt tot eer van God, tot opbouw van zijn gemeente en tot bemoediging van uzelf: zodat u weet dat u met de Heilige Geest verzegeld bent ten teken dat u het eigendom van Jezus Christus bent en een kind van God.

Amen